

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/153/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5109201567
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5109201567.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, proti odporkyni: X. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XXX/XX, C. M., právne zastúpená JUDr. Danielou Komorovou, advokátkou, so sídlom V. XX, F. F., o zaplatenie 1.493,73 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C 89/2009-207 zo dňa 10. 6. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplatenia sumy vo výške 1.493,73 eur s príslušenstvom. Rozhodnutie o trovách konania si súd vyhradil do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Z dôvodov rozsudku vyplýva, že pokiaľ ide o posúdenie platnosti uzavretej písomnej poisťnej zmluvy č. 1361157684 zo dňa 6. 6. 2005, súd konštatuje, že na základe tejto zmluvy medzi účastníkmi konania platne poisťný vzťah nevznikol a odporkyňa tak nie je nositeľkou povinností vyplývajúcich z predmetnej zmluvy, nakoľko predmetná poisťná zmluva je neplatným právnym úkonom pre absenciu pravého podpisu odporkyne. Preto pre nedostatok písomnej formy tak nemohlo s poukazom na ust. § 791 ods. 1 v spojení s ust. § 41 Občianskeho zákonníka dôjsť medzi účastníkmi k uzavretiu predmetnej poisťnej zmluvy. Pre uzavretie poisťnej zmluvy a všetky právne úkony týkajúce sa poisťnej zmluvy je v ust. § 791 ods. 1 Občianskeho zákonníka stanovená obligatórna písomná forma, avšak s jednou výnimkou, ktorá je upravená v ust. § 792 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia, že návrh poisťiteľa možno prijať tiež zaplatením poisťného vo výške uvedenej v návrhu a ak sa tak stane v lehote podľa ust. § 792 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t. j. v lehote, ktorú navrhovateľ určil a ak ju neurčil, do jedného mesiaca odo dňa, kedy druhý účastník návrh dostal. Poisťná zmluva je v takomto prípade uzavretá len čo bolo poisťné zaplatené. Okresný súd v zmysle intencií odvolacieho súdu posudzoval i spornú otázku, či došlo k uzavretiu poisťnej zmluvy zo strany odporkyne konkludentným spôsobom. Odporkyňa vo svojom vyjadrení poprela, že by poisťné platila ona, keďže negatívne skutočnosti sa preukázať nedajú a nedokazujú sa, navrhovateľa tak zaťažovalo dôkazné bremeno na preukázanie svojho tvrdenia, že poisťné zaplatila odporkyňa. Zo svedeckej výpovede (Y.) nepochybne vyplynulo, že návrh zmluvy v predtlačenom formulári navrhovateľa bol predložený synovi odporkyne, v zmluve bola uvedená odporkyňa, plnomocenstvo zástupcu odporkyne nežiadal a kto bol platiteľom poisťného, uviesť nevedel.

Posudzovaný návrh poisťnej zmluvy č. 1361157684 zo dňa 6. 6. 2005 (č. I. 86) tento **v** sebe zahŕňal platenie poisťného prvé/jednorazové 9,23 eur (278,- Sk) za obdobie 6. 6. 2005 do 31. 6. 2005; výsledným ročným poisťným 132,64 eur (3.996,- Sk) a lehotné poisťné **33,16** eur (999,- Sk) štvrtročne. Návrh na uzavretie poisťnej zmluvy v sebe kumuloval **v** podstate dve formy platenia poisťného, a to jednorazové poisťné 9,23 eur za obdobie **od 6. 6. 2005 do 30. 6. 2005**

a bežného poistného vo výške 132,64 eur za obdobie jedného roka pri prvom roku od 1. 7. 2005 do 30. 6. 2006, a to v štvrtročných splátkach vo výške 33,16 eur tzv. lehotné poistné. Podľa tohto návrhu však došlo k zaplateniu len jednorazového poistného, ktoré bolo v návrhu uvedené za obdobie 6. 6. 2005 do 31. 6. 2005 a na navrhnuté bežné poistné (štvrtročné) nebola zaplatená ani jedna platba, ktorá skutočnosť nepochybne vyplýva z výpisu inkasného účtu. Zo skutkových zistení vyplynulo, že návrh navrhovateľ nepredkladal odporkyni a odporkyňa popierala akékoľvek rokovanie ohľadom uzatvorenia poistnej zmluvy. Nebolo možné prihliadať v tejto súvislosti ani na námietku navrhovateľa, že odporkyňa splnomocnila na uzavretie poistnej zmluvy svojho syna, a to jednak s poukazom na ustanovenie § 31 ods. 4 Občianskeho zákonníka, keďže navrhovateľ v konaní nepreukázal a ani len výsluchom svedka nebola potvrdená existencia písomného plnomocenstva udeleného odporkyňou svojmu synovi a zároveň na predmetnom návrhu poistnej zmluvy sa ani nenachádzal podpis „zástupcu“ odporkyne, ale nepravý podpis samotnej odporkyne. Podľa tohto návrhu však došlo k zaplateniu len jednorazového poistného, ktoré bolo v návrhu uvedené za obdobie 6. 6. 2005 do 30. 6. 2005 a na navrhnuté bežné poistné (štvrtročné) nebola zaplatená ani jedna platba. Súd má zato, že zaplatením jednorazového poistného za obdobie od 6. 6. 2005 do 31. 6. 2005 však nemohlo dôjsť k vzniku poistnej zmluvy, nakoľko bežné poistné od 1. 7. 2005 bolo navrhnuté štvrtročne a na toto bežné poistné nebola zaplatená žiadna platba poistného. Podľa zákonného ustanovenia § 792 ods. 2 Občianskeho zákonníka upravujúceho špecifickú formu akceptácie návrhu poistnej zmluvy uhradením poistného do určitej lehoty mohla poistná zmluva vzniknúť iba uhradením bežného poistného uvedeného v posudzovanom návrhu zmluvy a v danej veci realizovanú platbu 9,23 eur (278,- Sk) súd nemohol posúdiť ako splátku bežného poistného, nakoľko takýto výklad by nebol v súlade so samotným návrhom poistnej zmluvy, v ktorom je jednoznačne uvedené, že za obdobie od 6. 6. - 31. 6. 2005 ide o jednorazové poistné, ktoré poistné nemožno plniť v splátkach, lebo by tým nebola splnená podmienka zaplatenia poistného vo výške uvedenej v návrhu. To, kto zaplatil jednorazové poistné, nemá pre právne posúdenie veci žiadny vplyv, nakoľko nedostatok písomnej formy zmluvy mohol byť zhojený len zaplatením navrhnutého štvrtročného poistného v celej jeho výške. S prihliadnutím na vyššie uvedené právne závery súd návrh navrhovateľa na vypočítanie svedka (syna odporkyne) na objasnenie celého priebehu uzatvorenia poistnej zmluvy súd nevykonal, nakoľko takýto dôkaz je podľa názoru súdu nadbytočný a právne bezvýznamný. V prejednávanej veci medzi účastníkmi konania tak platný poistný vzťah nevznikol ani spôsobom podľa ustanovenia § 792 ods. 2 Občianskeho zákonníka, od ktorého odvíjal navrhovateľ svoj návrh, a preto súd i z tohto dôvodu návrh navrhovateľa v ďalšom konaní zamietol.

Záverom súd poznamenáva, že otázkou vzniku poistného vzťahu medzi účastníkmi konania sa zaoberal odvolací súd (Krajský súd v Žiline) v rozhodnutiach sp. zn. 9Co 280/2012, 8Co 358/2012, pričom konštatoval, že medzi účastníkmi konania poistný vzťah založený zmluvou zo dňa 6. 6. 2005 nevznikol, a pokiaľ aj navrhovateľ plnil v domnení existencie platnej poistnej zmluvy, odporkyňa nie je tým subjektom, ktorému by vznikla povinnosť refundovať poskytnuté plnenie tretím osobám, a preto súd v ďalšom konaní v obdobnej veci pri meritórnom rozhodnutí vychádzal súladne s týmito rozhodnutiami a nevidel žiaden racionálny dôvod pre odklon.

Rozhodnutie o trovách konania si prvostupňový súd vyhradil po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Voči citovanému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Nesúhlasí so zamietnutím návrhu. Má za to, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy. Poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/218/2012 zo dňa 18. 7. 2012, kde krajský súd konštatoval, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci potrebný pre posúdenie, či poistný vzťah vznikol zaplatením poistného, a to aj z dôvodu, že nebol vypočítaný svedok navrhnutý odporkyňou a navrhovateľom - V. H.. Okresný súd navrhnutého svedka nevypočul aj napriek opakovanému návrhu navrhovateľa, a preto má navrhovateľ za to, že je tu dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia. Navrhovateľ poukazuje, že splnomocnenie syna na zastupovanie vo veciach týkajúcich sa poistenia motorového vozidla potvrdila sama odporkyňa v priebehu tohto konania, ako aj v konaniach, na ktoré sa okresný súd odvoláva v závere odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Navrhovateľ si súčasne aj na preukázanie tejto skutočnosti osvojil pôvodný návrh odporkyne na vykonanie dôkazu výsluchom svedka syna V. H. a tento opakovane súdu predniesol, avšak bezúspešne. Ďalej má za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že podľa návrhu došlo k zaplateniu len jednorazového poistného, ktoré bolo v návrhu uvedené za obdobie od 6. 6. 2005 do

30. 6. 2005 a na navrhnuté bežné poisťné (štvrtročné) nebola zaplatená ani jedna platba. Navrhovateľ považuje citovaný záver súdu za nesprávny. Medzi zmluvnými stranami bolo dohodnuté poisťné obdobie - kalendárny rok a súčasne platba poisťného v štvrtročných splátkach. Pri začiatku poistenia od 6. 6. 2005 tak z logiky veci jednoznačne vyplýva, že splátka poisťného za obdobie od 6. 6. 2005 do 30. 6. 2005 je prvou štvrtročnou splátkou bežného poisťného dohodnutého v poisťnej zmluve, avšak v pomernej výške, a to vzhľadom na začiatok poistenia (6. 6. 2005), ako aj posledný deň obdobia (30. 6. 2005 - koniec druhého kalendárneho štvrtroka), za ktorého bola zaplatená prvá splátka. Vzhľadom na uvedené navrhovateľ navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil späť na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení udáva, že má za to, že súd dôvodne nevykonala vypočítanie svedka V. H. na objasnenie priebehu uzatvorenia poisťnej zmluvy, stotožňuje sa s názorom súdu, že takýto dôkaz, vzhľadom na iné v konaní produkované dôkazy a právne závery, by bol nadbytočný a právne bezvýznamný. Súd správne konštatoval, že za navrhnuté bežné poistenie (štvrtročné) nebola zaplatená ani jedna platba. Zaplatením jednorazového poisťného za obdobie od 6. 6. 2005 do 31. 6. 2005 nemohlo dôjsť k vzniku poisťnej zmluvy, nakoľko bežné poisťné od 1. 7. 2005 bolo navrhnuté štvrtročne a na toto bežné poisťné nebola zaplatená žiadna platba poisťného. Nedostatok písomnej formy poisťnej zmluvy mohol byť konvalidovaný len zaplatením štvrtročného poistenia v plnej výške. Prvostupňový súd zaujal správny právny záver, že k platnému poisťnému vzťahu nemohlo dôjsť ani podľa ust. § 792 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto dôvodne návrh zamietol. O nárokoch žalobcu z rovnakého právneho dôvodu za účasti tých istých účastníkov konania rozhodoval Krajský súd v Žiline a vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 9Co 280/2012, 8Co 358/2012 dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania poisťný vzťah nevznikol. Navrhujú, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny a odporkyni priznal náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia za odvolacie konanie vo výške 94,29 eur.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) rozsudok okresného súdu zrušil v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav veci a vec nesprávne právne posúdil. Zároveň sa okresný súd odchyľil od vysloveného právneho záveru odvolacieho súdu v uznesení Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co 218/2012-173 zo dňa 18. júla 2012.

Je nepochybné a konštatuje to aj prvostupňový súd, že ust. § 792 ods. 2 Občianskeho zákonníka upravuje výnimku z inak obligatórnej formy písomnej zmluvy, keď ustanovuje, že návrh poisťiteľa (návrh zmluvy, ktorý musí byť uskutočnený bezpodmienečne v písomnej forme) možno prijať tiež zaplatením poisťného vo výške uvedenej v návrhu. Ak sa tak stane v lehote, ktorú určil navrhovateľ, resp. ak ju neurčil do jedného mesiaca odo dňa, keď druhý účastník návrh dostal.

Na riadne zistenie skutkového stavu veci, ak to krajský súd vyslovil už v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení, bolo nevyhnutné vypočuť svedkov navrhnutých účastníkmi konania, a to svedka Y. a svedka V. H., ktorého výsluch navrhli obidve sporné strany (najprv výsluch tohto svedka navrhla odporkyňa, ktorá neskôr na ňom nezotrvala a následne navrhovateľ). Súd vykonal iba výsluch svedka Y.. Krajský súd sa nestotožňuje so záverom okresného súdu, že výsluch svedka H. nie je potrebný, keďže to, kto zaplatil jednorazové poisťné, nemá pre právne posúdenie veci žiadny vplyv.

Okresný súd považuje poisťné vo výške 9,23 eur (278,- Sk) nie za splátku bežného poisťného, ale za jednorazové poisťné, ktorého zaplatením by nebola splnená podmienka na zaplatenie poisťného vo výške uvedenej v návrhu. Podľa názoru okresného súdu návrh na uzavretie predmetnej poisťnej zmluvy v sebe kumuloval v podstate dve formy platenia poisťného, a to jednorazového poisťného 9,23 eur za obdobie od 6. 6. 2005 do 30. 6. 2005 a bežného poisťného vo výške 132,64 eur za obdobie jedného roka pri prvom roku od 1. 7. 2005 do 30. 6. 2006, a to v štvrtročných splátkach vo výške 33,16 eur tzv. lehotné poisťné. Okresný súd považuje poisťné za obdobie od 6. 6. 2005 do 31. 6. 2005 za jednorazové poisťné, takýto záver je však nesprávny.

Ust. § 792 ods. 2 Občianskeho zákonníka hovorí, že návrh poisťiteľa možno prijať tiež zaplatením poisťného vo výške uvedenej v návrhu. Rozhodný preto pre určenie, aké poisťné a v akej výške malo byť zaplatené, je návrh poisťnej zmluvy. Logickým výkladom nemožno dôjsť k inému záveru, že musí ísť o splatné poisťné.

Platenie poisťného upravuje ust. § 796 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ten, kto s poisťiteľom uzavrel poisťnú zmluvu, je povinný platiť poisťné, a to za dohodnuté poisťné obdobia (bežné poisťné). Možno tiež dohodnúť, že poisťné bude zaplatené naraz za celú dobu, na ktorú bolo poisťenie dojednané (jednorazové poisťné).

Vychádzajúc z návrhu poisťnej zmluvy však poisťné za obdobie od 6. 6. 2005 do 31. 6. 2005 vo výške 278,- Sk možno považovať síce za prvé poisťné, nie však za jednorazové poisťné. Poisťná zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú, počnúc od 6. 6. 2005, pričom platenie poisťného bolo dojednané štvrťročne (bežné poisťné). Rozhodne však nemožno hovoriť o jednorazovom poisťnom, keďže tým je iba poisťné, ktoré bude zaplatené naraz za celú dobu, na ktorú bolo poisťenie dojednané. To prichádza do úvahy iba, keď je zmluva uzatvorená na dobu určitú, k čomu v danom prípade nedošlo a z obsahu zmluvy je zrejmé, že poisťné nemalo byť zaplatené za celé poisťné obdobie, ale malo byť platené štvrťročne.

Keďže k návrhu poisťnej zmluvy došlo počas kalendárneho štvrťroka, je logické, že za obdobie od 6. 6. 2005 do 31. 6. 2005 bolo potrebné zaplatiť ako prvé poisťné iba pomernú časť štvrťročného poisťného, t. j. 278,- Sk. Nemožno však hovoriť o inom charaktere platenia poisťného bez ohľadu na to, či poisťné bolo zaplatené za pomernú časť štvrťroka alebo za celý štvrťrok. Táto skutočnosť vyplýva len z doby uzatvorenia zmluvy (v priebehu kalendárneho štvrťroka).

Prvé poisťné určené v návrhu poisťnej zmluvy na zaplatenie vo výške 278,- Sk, ktoré sa stalo splatným prvý deň príslušného poisťného obdobia, t. j. 6. 6. 2005, možno považovať za poisťné vo výške uvedenej v návrhu, ktorého zaplatením možno prijať návrh poisťiteľa na uzavretie poisťnej zmluvy.

Z výsluchu svedka Y. vyplýva, že návrh poisťnej zmluvy bol odovzdaný synovi odporkyne V. H., ktorý sa nepreukázal plnomocenstvom, ktoré by ho oprávňovalo konať v mene odporkyne. To však nevylučuje, že návrh na uzavretie poisťnej zmluvy sa mohol dostať do dispozície odporkyne aj prostredníctvom jej syna V. H., čo nevylučuje prijatie návrhu zaplatením prvého poisťného, t. j. poisťenia uvedeného v návrhu na zaplatenie. Uvedené skutočnosti môže objasniť iba výsluch svedka V. H., ktorého sa navrhovateľ domáha.

Je nepochybné, že dôkazné bremeno na preukázanie zaplatenia poisťenia má navrhovateľ. Túto povinnosť si však nemôže splniť, pokiaľ súd nevykoná dôkazy ním navrhované, ktoré sú spôsobilé preukázať tvrdenú skutočnosť.

Pokiaľ ide o zaplatenie prvého poisťného, nemožno prehliadnuť, že odporkyňa v podanom odpore tvrdila, že nebola v omeškani s platením zmluvne dojednaného poisťného. Poukazovala na to, že poisťné malo byť odovzdané jej synom V. H. R. Y. za prítomnosti T. S.. Na preukázanie tejto skutočnosti aj odporkyňa navrhla výsluch svedka svojho syna V. H., ako aj výsluch svedka R. Y.. Pokiaľ ide o výsluch odporkyne uskutočnený na prvom pojednávaní vo veci samej, odporkyňa uviedla, že poisťnú zmluvu nepodpisovala. Vedela však o tom, že túto zmluvu uzatváral jej syn V. H., ktorý ju aj podpísal a takisto mal odovzdať poisťné pracovníkovi navrhovateľa. Odporkyňa však bližšie nevysvetlila, či poverila svojho syna V. H., aby v jej mene konal vo veci poisťenia, resp. či sa do jej dispozície dostal návrh poisťnej zmluvy a či jej syn V. H. vyplatil prvé poisťné vo svojom mene alebo v mene odporkyne (najmä vzhľadom na tvrdenia odporkyne v odpore, že poisťné je zaplatené). Tieto rozpory môže odstrániť iba výsluch svedka V. H..

Na základe uvedeného mal odvolací súd za to, že vyslovený právny záver okresného súdu je nesprávny. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia okresný súd nevykonal vo veci navrhnuté dôkazy, ktoré mohli prispieť k dostatočnému zisteniu skutkového stavu veci. Z uvedených dôvodov krajský súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

Povinnosťou okresného súdu bude vykonať dôkaz navrhnutý navrhovateľom, ako aj odporkyňou, výsluch svedka V. H.. Následne okresný súd vyhodnotí vykonané dôkazy, každý jednotlivo a všetky vo

vzájomných súvislostiach, so zameraním na zistenie, či sa do dispozičnej sféry odporkyne dostal návrh poisťnej zmluvy a či zo strany odporkyne došlo k zaplateniu prvého poistného uvedeného v zmluve vo výške 278,- Sk, t. j. 9,23 eur, ktorá skutočnosť by v prípade pozitívneho zistenia vyvolala vznik platnej poisťnej zmluvy v zmysle ust. § 792 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Okresný súd zároveň rozhodne aj o trovách prvostupňového a odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok prípustný nie je.